

Karetní gin jako duel hereckých mistrů

Radmila Hrdinová

Pražské Divadlo Na Jezerce staví repertoár na hereckých osobnostech. I proto mu nemohla uniknout hra Gin Game, kterou americký dramatik Donald L. Coburn napsal v roce 1976 jako duel pro herecké mistry.

Ačkoli je Gin Game autorem prvotinou, získal v roce 1978 prestižní Pulitzerovu cenu a hra se rozběhla po světových jevištích. U nás ji v roce 2001 poprvé uvedla režisérka Lída Engelová s Blankou Bohdánovou a Josefem Somrem v pražské Viole a oba herci za své výkony získali v následujícím roce Cenu Thálie. Od listopadu 2018 se hraje i na scéně pražského Divadla Mana v režii Ondřeje Zajíce se Zuzanou Kronerovou a Dušanem Sitkem.

Situace Coburnovy hry je prostá. V domově pro seniory se potkávají dva osamělí lidé, pro něž je zdejší pobyt poslední životní kapitolou a za nimiž nechodí žádné návštěvy. Martin Weller je tak trochu bonviván a rebel, Fonsie Dorseyová dáma s puritánskou výchovou.

Foto Ivan Kahán

Jiřina Bohdalová a Milan Kňažko sklízejí bouřlivý aplaus.

Ale když jí Weller nabídne, aby si s ním zahrála jeho oblíbenou karetní hru Gin, navyklé životní role i stereotypy berou rychle zasvé. Fonsie vyhrává jednu hru za druhou a Welleroovo hráčské i mužské sebevědomí postihne těžký kolaps.

Jiřina Bohdalová i Milan Kňažko nejsou v Divadle na Jezerce žádnými nováčky, ale na scéně se zatím nepotkali. Už po pár minutách společné hry je ale

patrné, že jsou naladěni na stejnou strunu a báječně jim to dohromady ladí. Oba mají podobný smysl pro humor a dokážou si vzájemně bezvadně nahrávat na pointu. Oba vládnou velkým temperamentem a bujarým komediantstvím. A režisér Radek Balaš toho všeho dokáže skvěle využít, umí probudit jejich hravost a radost z hereckého partnerství.

Jiřina Bohdalová udržuje

Fonsii v základní rovině upjaté elegantní dámy, která si zárlivě střeží své soukromí. To jí ale nebrání vychutnávat si svá malá vítězství nad ještěným Wellerem a rafinovaně dávkovat drobné jedovatosti zraňující jeho okázale předváděnou mužskou převahu. Její Fonsie vládne obdivuhodnou psychickou i fyzickou energií a stejně jako Wellera, tak i diváky překvapuje svou neškonalou vitalitou.

Milan Kňažko má postavu Martina Wellera vybudovanou do nejmenšího detailu, přičemž ji divákům odkrývá postupně a s rozmyslem. Na počátku je to neupravený a zanedbaný chlápek v otahaném županu a bizarním klobouku, po prvním setkání s Fonsií se jako zázrakem promění v elegantního gentlemana, který ví, jak pobavit dámu, byť i trochu drsným způsobem.

A je nesmírně zábavné pozorovat jeho postupný rozklad v zoufalce, který ztrácí půdu pod nohami, cholericky kope do židlí a vláčí Fonsii za krk jako neposlušnou ovci zpět k hráčskému stolku. Jeho Weller je trapný, směšný, dojemný

a politováníhodný zároveň. Ale především je to nádherně vystavěná herecká figura.

Gin Game na Jezerce je duelom hereckých mistrů. Jediné, co mu schází k dokonalosti, je schopnost herců skloubit hereckou hru s tou karetní tak, aby byla respektována její nastolená pravidla. To je na Coburnově hře největší hereckou záladností.

Ale to, že občas někdo sejmě či odhadí dvakrát za sebou, nebo že se rozdá o pár karet více nebo míň, než o kolika se mluví, toho si divák, stržen hereckým mistrovstvím obou protagonistů, nejspíš ani nepovísmí. A když oba rozbalí na scéně temperamentní rokenrol, hlediště propukne v zasloužené ovace.

Donald L. Coburn: Gin Game

Překlad Alexander Jerie, režie Radek Balaš, scéna Zdeněk Flemming. Premiéra 5. února v Divadle Na Jezerce, Praha (psáno z prvního představení 20. ledna)

Hodnocení **85 %**